

Magyarország Első 5 Települési Sérülékenységi Vizsgálata

Feltárt sérülékenységek

Hol járunk?

Bátya - Duna menti agrártáj

- Duna menti település Bács megyében
- Vajas fok (Sárköz főcsatorna)
- Jó minőségű szántók, fűszertermesztés
- Probléma a nagycsapadék, néhol a belvíz

Püspökszilágy - dombvidék

- Dombvidéken, Cserhát és Gödöllői dombság lábánál
- Régen erdő, ma nagy kiterjedésű szántók
- Villámárvíz veszélyeztetettség magas

Tiszatarján - hullámtér

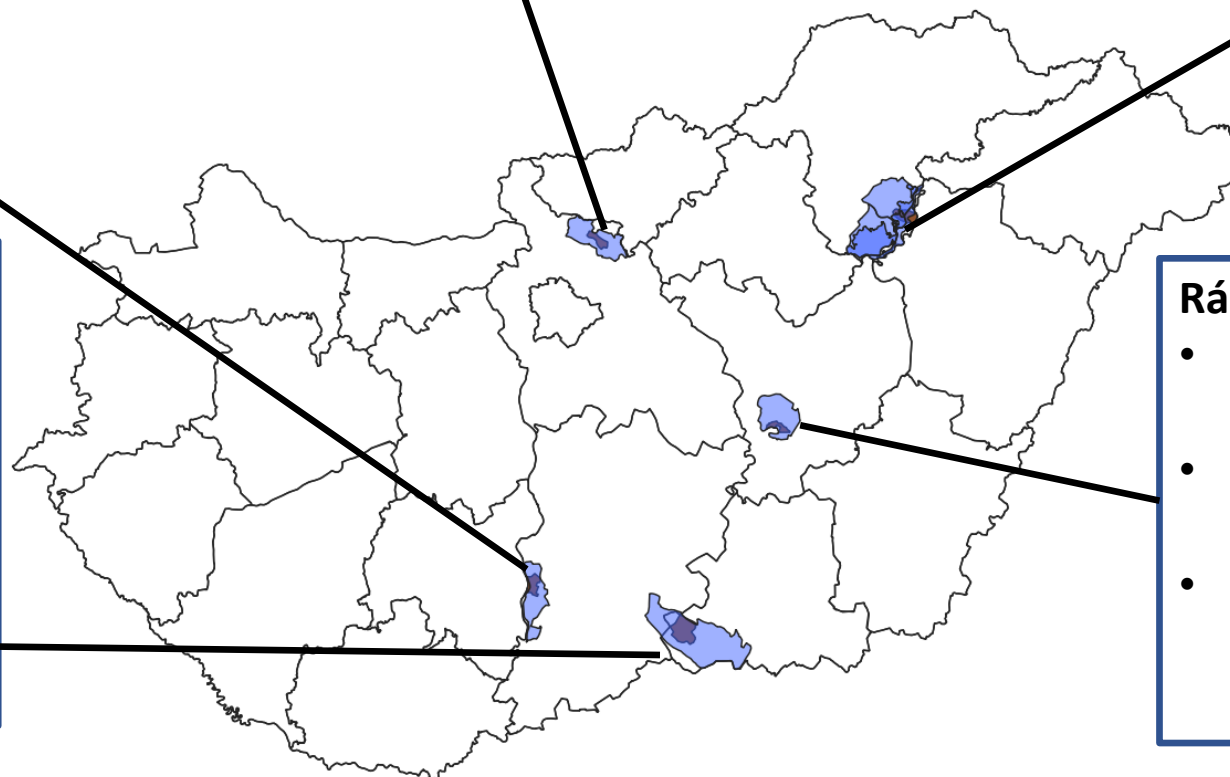
- Tisza menti település
- Nagy kiterjedésű aktív hullámtér
- Elhanyagolt szántók, özönnövények

Ruzsa - homokhátság

- Duna-Tisza közti homokhátság
- 70-es évek óta csökkenő talajvíz
- (okai: Erdősítés, vízrendezés, szénhidrogén kutatórobbantások, csökkenő csapadékmennyiség)

Rákócziújfalu – egykori ártér

- Tisza melletti település, sok egykori ártér
- Mélyvonulatok, belvizes szántók
- Aszály

I. Feltárt sérülékenységek

	Bátya	Rákócziújfalu	Ruzsa	Püspökszilágy	Tiszatarján
Villámárvíz					
Aszály					
Belvíz					
Heves esőzés miatti elöntés					
Süllyedő talajvíz					
Hóhullám / egészségügy					
Inváziós fajok					

II. Területi eloszlás Bel- vagy külterületen?

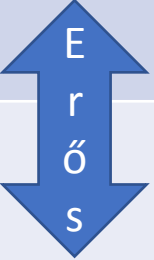
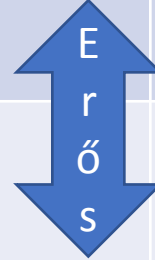
Kölcsönhatás

	Bátya	Rákócziújfalu	Ruzsa	Püspökszilágy	Tiszatarján
Belterületen 	Hirtelen csapadék miatti belterületi elöntések Hőhullámok	Extrém időjárás miatti infrastruktúrális károk (vihar, közvilágítás)	Nem jellemző Hőhullámok Bel és külterület nem különül élesen el, tanyavilág	Villámárvíz Vis mair infrastruktúrakárok (utak, járdák, vízelvezetőrendszer épületek) Iszapelöntés	Belvíz Hőhullámok
Külterületen 	Aszály Belvíz	Aszály Belvíz Inváziós fajok	Tanyavilág Aszály Extrém időjárás okozta mezőgazdasági kár	Aszály Szárazodó völgyoldal Talajerózió, termőréteg elvesztése	Aszály Belvíz Inváziós fajok Ártér dominál

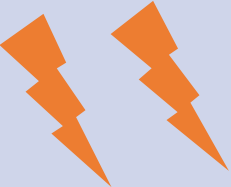
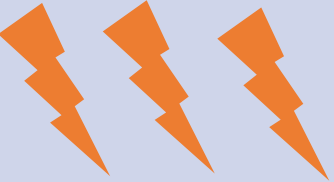
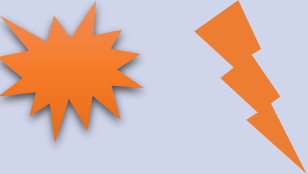

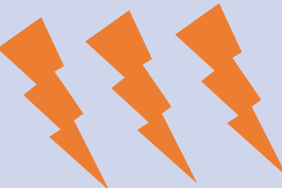

G
Y
e
n
g
e

G
Y
e
n
g
e

M
á
r
k
ö
s
z
ö
k

III. Szektoriális eloszlás

	Bátya	Rákócziújfalu	Ruzsa	Püspökszilágy	Tiszatarján
Mezőgazd.	Öntözési lehetőség 			Probléma forrása 	
Erdőgazdaság			Probléma forrása (talajvíz süllyedés) 	Probléma forrása (erózió) 	
Infrastruktúra	Pincék előntése 	Belterületi viharkárok 		Izapelöntés 	Pinceelőntés
Egészségügy	MINDENHOL <ul style="list-style-type: none"> Népesség átlagéletkora Ellátórendszer (orvosi rendelő, legközelebbi kórház / mentőállomás távolsága) <ul style="list-style-type: none"> Érzékenység: intézkedési terv hőség idejére 				

IV. Megoldási javaslatok

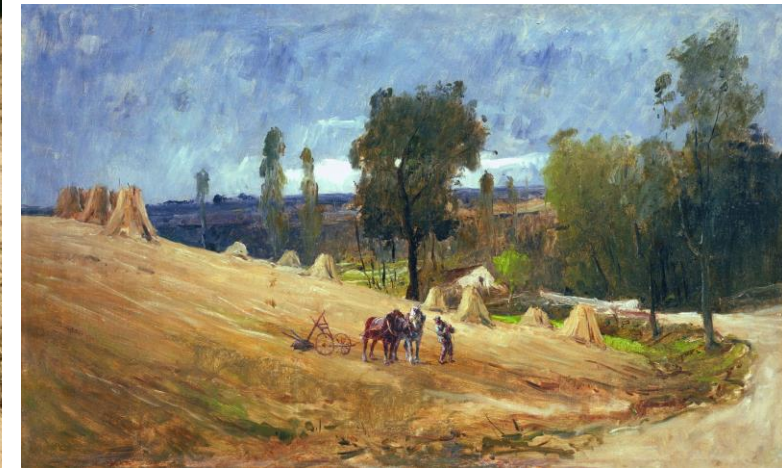
Szabályozás / Tervezés

Beruházás / infrastruktúra

Szemléletformálás

	Intézkedés	Beruházási költség	Hozadékok	Megvalósíthatóság
Oldaltározás kiszívfolyáson		4000 HUF / m3	Vizes élőhely Talajvízpótlás Vízminőség javítás	Vízjogi engedély
Medertározás csatornában		Üzemrendváltás: Nincs költs. Új: 3-5M forint / 100M	Mikroklíma szabályozás, vízviszapótlás	Csak üzemeltetési kérdés // Vízjogi engedély
Csapadékvíztározás – telken belül		100 000 / ingatlan	Szennyvíztisztító tehermentesítése → környezetvédelem	Pályázat. Szekszárd: http://zoldtars.hu/hir/klima alap_2018_palyazati_felhivas
Csapadékvízelvezetés – burkolt árkok		Akár 3 000 000 / ingatlan	Nincs	Méretezés, tervezés, vízjogi engedély
Lefolyáslassítás / rönkgát		15.000 – 1 000 000	Erózióvédelem Vízviszatartás Élőhelyteremtés	Ideiglenes vízfolyáson nem engedélyköteles, állandón igen.
Hőségterv		Nincs / Szakértői költség	Előfeltétel pályázatokhoz (?)	Politikai szándék
Vízgazdálkodási terv		Nincs / Szakértői költség		Politikai szándék
Szemléletformálás		Nincs / Szakértői költség		

SV = Döntéstámogatási eszköz // Bátya

TOP – Burkolt medrű árok

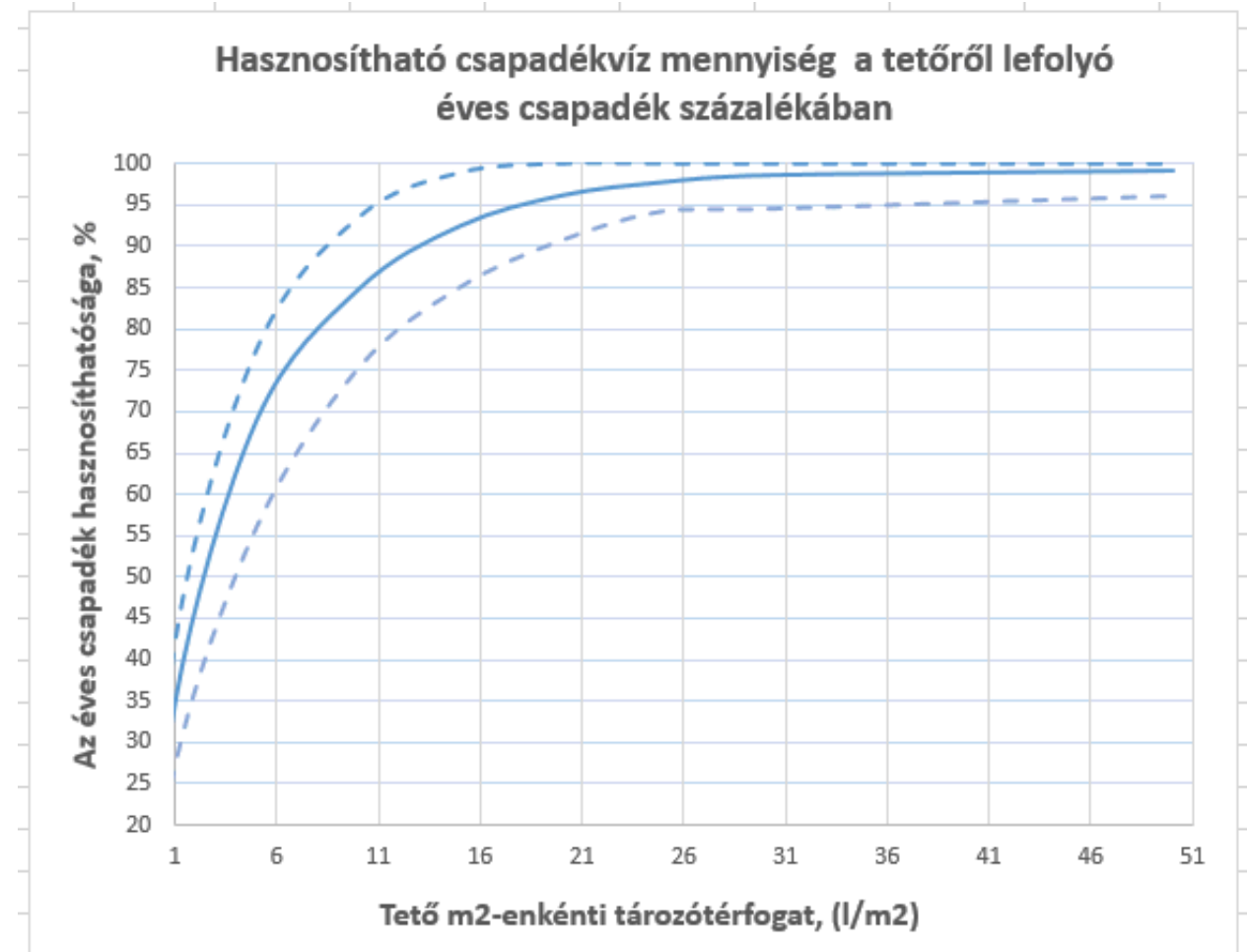
108 millió forint, 7 utca, 125 ingatlan

864 000 / ingatlan

125 ingatlan

1800 db

SV = döntéstámogatási eszköz // Püspökszilágy

10 év alatt 80 millió forintos
vis maior (csak utak, árkok,
vízelvezetők)

Középületek, magánépületek
nincsenek benne

Rengeteg hordalék

Oldaltározó: kb 50 millió

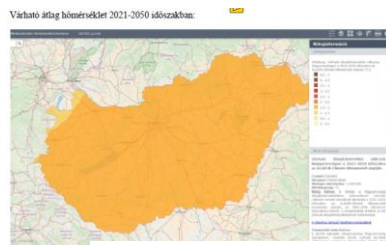
Hogy készült?

Megkérdezettek köre

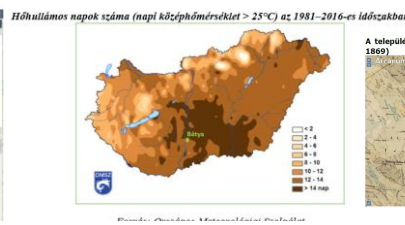
Település	Szakértők (nem helyi)	Ágazatok helyi képviselői	Lakosság	Egyetemek, kutatóintézetek
Bátya	Tréningeken:	Gazdálkodók Egészségügy	Igen	Nem
Püspökszilágy	Településrendezés Egészségügy	Gazdálkodók (5 fő) Egészségügy Erdészet Vízügy	Nem	
Rákócziújfalú	Vízgazdálkodás Csapadékvíz-gazd.	Gazdálkodók (nagy és háztáji, 5 fő) Egészségügy	Nem	
Ruzsa	Mezőgazdálkodás Klímaváltozás	Gazdálkodók Falugazdász Egészségügy Véleményvezérek	Nem	
Tiszatarján		Gazdálkodók Egészségügy	Nem	

Eredmények megjelenítése - Térképek

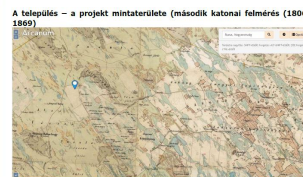
NATÉR

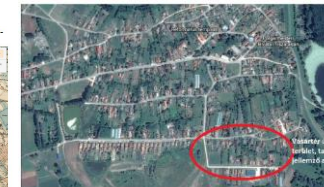
OMSz

Történelmi

Saját szerkesztés

Profi GIS

- Bátya

- Rákócziújfalú

- Ruzsa

- Püspökszilágy

- Tiszatarján

A település – a projekt mintaterülete (második katonai felmérés (1806-1869))

Egyéb szempontok:

- Megjelenik e a bizonytalanság a sérülékenységi vizsgálatokban?
→ **K**redibilitás
- Javasolt alkalmazkodási intézkedések **rangsorolása**?
  - -> rangsorolás nélkül alkalmatlan döntéstámogatásra
- **Jövőre becsült adatokat** csak a klímamodellekből veszünk? Vagy pl. épületállomány, népesség, stb...
- Javasolt intézkedések és **létező fejlesztési tervek összefésülése** (Bátya (TOP csapadékvíz), Püspökszilágy (belterületi vízrendezés))